

מסורת הש"ס

עין משפט
גד מצוה

אור לארבעה עשר פרק ראשון פסחים

(א) ועי' תוס' ט"ז ע"ב ד"ה הכל, (ב) לעיל ד"ה: (ג) כמותו ולא כפי כמותו: (ד) כמותו כה: (ה) כמותו כה: (ו) כמותו כה: (ז) כמותו כה: (ח) כמותו כה: (ט) כמותו כה: (י) כמותו כה: (יא) כמותו כה: (יב) כמותו כה: (יג) כמותו כה: (יד) כמותו כה: (טו) כמותו כה: (טז) כמותו כה: (יז) כמותו כה: (יח) כמותו כה: (יט) כמותו כה: (כ) כמותו כה: (כא) כמותו כה: (כב) כמותו כה: (כג) כמותו כה: (כד) כמותו כה: (כה) כמותו כה: (כו) כמותו כה: (כז) כמותו כה: (כח) כמותו כה: (כט) כמותו כה: (ל) כמותו כה:

בטרומה דרבנן. בזמן הזה: ולא ידעינן אי נהאי על ואי נהאי על אי מצרכינן בדיקה למתיריהו אי לא: היינו שני שבילין. מהא דמתן גבי שני שבילין מלינו למיפלט: אחד עמא. קבר מוטל בו לרחבו וממלא את כולו ואין עובר בו שלא יאהיל: והלך ועשה טהרות. נגע בטהרות אלו: והלך בשני יודעין הן שצבציל שהלך זה לא הלך זה השתא ודאי אחד מהן עמא: אם נשאלו. כל אי נחמס ספק צפני עצמו טהור ואין צ"ד יוכל לטמאנו כדקיימא לני? בספק טומאה צרי"ר ספקו טהור ואם צאו צבת אחת הוהיל וצהורא אחת יש לנו לומר טמאין או טהורין אי אפשר לנו לומר להם טהורים אהם שהרי האחד ודאי עמא: רבי יוסי אומר אין קד וזין קד טמאין גרסינן: צוה אהן זה דברי הכל טהורין. אע"פ שכל אחד אומר לפנינו קד היה המעשה שלי ושל חבירי אבל איני נשאל אלא על עממי מה תהא עלי: עליו ועל חבירו. מה תהא על שנינו ר' יוסי מדמי לנו הנטע אצל קד ממוחצו ל צבת אחת ואע"פ שאין שניהם לפניך זריך אתה הוראה אחת לשניהם או טמאין אהם או טהורין אהם והרי אין אתה יכול לומר טהורין אהם: ר' יהודה מדמי לנו לזה אחר זה. הוהיל ואין כאן שאל אלא אחד משיצין לו טהור אהם שהרי ספק ציאה הוא ומעלמנו יצין שאף חבירו כמותו אבל כששניהם שאלין בתוך כדי ידבור זריך אתה להשיב לשניהם כאחד. וגבי צמים נמי אם צלו לשאלו זה לעומת זה צפני עצמו אמרינן ליה לכל חד חד אי אתה זריך לצדוק דכיון דצדיקת חמך דרבנן תלינן לקולא דאמרינן ספקו מומר ואי צבת אחת צאו שניהם זריכין בדיקה: ספק על ספק לא על. דהא עכבר שנטל חמך צהר והבית צדוק ואין יודע אם נכנס או לא נכנס: צבעה. צבעה. שדות הסמוכים יחד קרי צקעה: צימום הגשמים. היא צקעה רשות היחיד לטומאה מפני שכבר נמח הרע ואין רשות לכל אדם ליכנס לה וקיי"ל ספק טומאה צריכות היחיד ספקו עמא: צעה פלוני. כלומר צאת השדות יודעין לנו צאיו היא וכל שדה וצעה מוקיימת בצמיתיה: נמוקס הלא. צקעה הלא: והכמים מעמאין. דהוהיל ליה ספק טומאה צרי"ר ור"א לא חשיב לה ספק טומאה אלו"כ נכנס לשהא אבל אינו יודע אם האהיל אם לא אבל השתא הוה ליה ספק ספיקא. וגבי צמים אפילו רבנן דכיון דצדיקת חמך דרבנן תלינן לקולא: על עכבר נכנס לבית צדיקת חמך דרבנן תלינן לקולא: לאשכח: כל דבר שצחקו טומאה. צמסות נדה על טמא שמתעבד עם שני גלין טהורין דקרו אחד מהן ונמלא טהור הוא טהור ושנים טמאים שנים ומלאין הן טהורין והשלישי טמא שלשתן ומלאין טהורים כולן טמאים שהיה ר"מ אומר כל דבר שצחקו טומאה לעולם הוא בטומאתו עד שיועד לק טומאה היכן היא וצמסות טומאה אומרים בזק צקרקע ועופר עד שיגיע לקלט או לקרקע צבולה

הלך באחד מהן ועשה טהרות. הא דנקט טהרות ולא קאמר אדס טהור משום דלגברי אע"ג דמוקמינן לה צחוקת טהורים מצרכינן להו צביה והואה"א שלא יגעו שניהם בטרומה דלא הטרומה טמאה ודאית והאוכל צמיתיה וחס נגעו שניהם צחוקת ונכנס למקדש קיי"ל: בבבת אחת ד"ה זמא"ם. נראה דהיינו מדרבנן דמדאורייתא אפי' צבת אחת טהורים: ספק ע"א ספק ע"א ע"א היינו בקע' מימה לר"י מה שייך לעממי צקעה ד דהא אפי' ליכא אלא ספק אחד אוקמא אחזקת צדוק דאמרינן לעיל ו לעיל דימה אומר לספק טומאה צרשות הצינים והכל מדמי לספק טומאה צרשות היחיד: ספק ביאה טהור. פרי"י דצקפק ספיקא פליגי וכן פרי"ת צמסות ע"י פרק צבאל (ד' ע"ב) אצל רש"י פירש שם צבאל ונראה לר"י דטעמא דרבי אליעזר דמטער צקפק ספיקא משום דלא גמרינן מסוטה לטומא צרשות היחיד אלא ספיקא אחת כסוטה"כ אבל תרי ספיקין לא רבנן צברי כיון דמן הדיון אפי' צקפקי אחת היה לטהר דלוקמא אחזקת טהרה והפ"ה עמא הוא הדיון אפילו צמרי ספיקין ט: ע"א וברך ורא אשכה פלוגתא דר' מאיר ורבנן. מימה אפי' לר"י דאמר לעולם היא צחוקת טומאה וכו' ונפקא מינה לטהרות שנעשו על גביו הלא נגיפה בדיקה כיון שצדק ולא מלא מה געיה אס וצריכותו לצדוק פער שניה נמי לא ימלא"כ ורש"י פירש דאפי' לר' מאיר אומר אימר עכבר אכליה דצדיקת חמך אינו אלא מדרבנן וקשה דהא צדיקת חמך פלוגתא דר' מאיר ורבנן וי"ל דמיייר צצלא צבולה קאמר דלר' מאיר לא סגי בצדיקת חמך ללא אשכח והו' בצקפק ללא דלא ימלא וזריך לצבולו"כ וסגי אפילו לרבי מאיר דלא איירי אלא צקפק טומאה דאורייתא אבל הכא דצדיקת חמך דרבנן שרי: חולין ומעשר שני מעורבים זה צהוה מנה אומר לל מקוס שהוא מעות מעשר שני יהיו מחוללים זה מעות הללו וצמס פירש קן דלמייירו גופייהו היה יכול ליקח שיעור מעות מעשר ואומר אם אלו מעות מעשר הרי טוב ואם לאו כל מקוס שהן הרי הן מחוללין על אלו וריצ"א הקשה לפרי"י לזיך יכול לחלל אפלוים וצפרק הוהו (ב"מ ד' מה) אמר טיבעא אטיבעא לא מחוללין ושם פ"ו ט: הני"ח עשר ומוצא תשע פלוגתא דרבי ורבנן. דר' לעמיה דאמר הוא קבר שאצד הוא קבר שנמלא וכיון שנמלא אחד א"צ לצדוק ולרבנן עד שנמלא עשר כדפ"ה ומייירי שכל הכבדות קשורים זה צה דומיא דפלוגתא דרבי ורבנן דצפ"ק דצינה (דף י"ב) אומר מחלוקת ציסיים קשורים אבל כשאין קשורים דברי הכל חולין ומע"ש מעורבין זה צה והף על גז דהשתא אין לתלות צעצברים תלינן צקטינן: הניח

במדאורייתא ביבטול בעלמא סגי ליה. דמצי משנינו ולא מצי כעברו והשתא לל היה השתא (ועי' ד' אחד עמא. ש"ס צ"ב קצוות מפיין כל רמו ואין ידוע אחת הטעם אצל קד ממוחצו צבאל מהם (כתובות כ"ו). טהורין. לכל חו' כחו אפי' כדן ממוחצו ליה למימר טהור הן, דהו' ליה ספק טומאה צרשות היצים וספיקו טהור (ש"ס) בבת אחת. צאו לשאל צבת אחת, טמאין. דהרי נמלא לזה טהורים אפי' חד מייירו ודאי נמלא אל (ש"ס) בימות הגשמים. היו ירשות היחיד לטומאה וספיקא עמא, שהרי אין מחלוקת בה ענין אף לקולא חריטה (ש"ס) ההלכה במוקס ההלכה נכנסת בצקעה ור"ש"ב (ש"ס) והכמים ממוקסין דסוף סוף מה י ציה צאת קמא ל' ב' שות, דהא ספיקא הו' שמה חן על הקבר והאהיל, שמה אה"ה הלק וספיקו עמא (ש"ס) ספק ביאה טהור. היא נמסקת ליה אם אש כצוהם שדה, ואם ממלא לומר נכנס ספק אם צה עד מקוס מומה אם אש ומסק ספיקא הוה וטהור, אבל הוה לביטל אלא ספק מנע, דשפיטא ליה דנכנס צצותה שדה אלא ספק לז' אם נגע צקפק אם הקבר שנאצד צביה, אפי' על פי שנגדק כל השדה בטומאתו הוה (בבבבות ע"ב) בודק עד שמוגיע לטלע. דהוא מאמות קל ומנמט לא געש קקעה סקעה הוה (ש"ס) או לקרקע בבחלה. שמה קקעה שדה חולה מנה. ענודה (ש"ס) הניח מנה. מנעות מעשר שני צמיה (בבבבות שני צמיה (בבבבות) חולין ומעורבין הוה בוד. האחר חולין ודאי שכי צדיק ויטל חיפה שוכן ואומר אם זה הוא של מעשר הרי יפה הוא חולין היא טמה צמיה מחוללת עליה (ש"ס). הכל חולין. הוציא אלו האויל אצל מלא טמא כמו שניהם חולין להקל ולומר נטל את הראשון והיה חולין אחר חולין שוב את אלו וצבת. ש"אין אדם מנח מעות חולין ומעות מוסר (ש"ס) ומנה מוטל ונשאר קן מנה ממעשר (ש"ס). הכל חולין. האויל וגם העליו לירושלים לא הפרידן זה מזה ושניהם נטלי והיה מן חולין זה מנה הוה ספק

מוסף תוספות

א. שלא יבא הדבר לידי משבול. תוס' תל"ט. ב. ולא שייך לומר הכא נעמידנו על חזקתו כיון דמה נפשי טמא הוא. שם. ד. דמן הותרה אוקר כל חד וחד אחוקיה. שם. ד. ו[א]יכא ספק ספיקא. שם. ו. ועוד וגו'. שם. ו. הלך פירשי דאפי' לחבנן תלינן הכא לקולא. שם. ו. ו[א]יכא חזר בו רש"י. תוס' ש"אן. ח. ו[א]ין לא בר אלא חרודשו. מ' הרי"ן. ח. ו[א]יכא לי ספיקא אחת מה לז' תרי ספיקא. תוס' ש"אן. ו. וכי מצרכינן ליה ליצא מן עיבת. תוס' ר"פ. י. דהא נהו השתא אמרינן היינו שני שבילין היינו בקעה, והכא משנינו לישהא אחרת אמרינן היינו פלוגתא. מ' הרי"ן. י. מן הותרה. מ' רבנו דר'. ו[א]יכא לא צריך ש"אן. ו. הוה טמאה, ג. י. אפי' מייירי הכא כשמוקסין בדיסקיא (פי' אמתחת של פור. רש"י לקמן ג.) שאין לתלות צעצברים מ"מ תלינן בקטינן וצריך בדיקה. תוס' ש"אן.

רביו הננאל

ציבור אחד חמך ושני בתים בדוקין. ושלך נכבד ככר אחד חמך, רלא ריעלין בהו מייירוהו על. פשיטין (הא) משני שבילין, להא) משני שבילין, וקיי"ל כר' יוחנן דאמר הכא מדינן [נשאם נשאלו להם שניהם ביחד דברי הכל טמאים, נשאלו בוד אחז זה דברי הכל טהורין, לא נחלקו אלא בבא לישראל עליו ועל חבירו, רבי יהודה מרמה ליה לבת אחת ושניהם טמאים, הרי יוסי מרמה לה לזה אחר זה ושניהן טהורין, וכן אם באו אלו הבעלי בתים ושאלו שניהם ביחד צריכין בדיקה, בוד אחר זה אין אחד מהן צדיק, בדיקה, בא אחד מהם חלוק על ביתו ועל בית חבירו. הלכה כר' יוסי ואלכא דר' יוחנן. ספק על ספק לא על, פשיטין לה מבקעה בימות הגשמים שהיא רשות היחיד, וחלוק בו ר' אליעזר והכמים, והלכה כן בחכמים שפטמאין, כן

הרי טוב ואם לאו כל מקוס שהן הרי הן מחוללין על אלו וריצ"א הקשה לפרי"י לזיך יכול לחלל אפלוים וצפרק הוהו (ב"מ ד' מה) אמר טיבעא אטיבעא לא מחוללין ושם פ"ו ט: הני"ח עשר ומוצא תשע פלוגתא דרבי ורבנן. דר' לעמיה דאמר הוא קבר שאצד הוא קבר שנמלא וכיון שנמלא אחד א"צ לצדוק ולרבנן עד שנמלא עשר כדפ"ה ומייירי שכל הכבדות קשורים זה צה דומיא דפלוגתא דרבי ורבנן דצפ"ק דצינה (דף י"ב) אומר מחלוקת ציסיים קשורים אבל כשאין קשורים דברי הכל חולין ומע"ש מעורבין זה צה והף על גז דהשתא אין לתלות צעצברים תלינן צקטינן: הניח בכאן צריך לבדוק. על בודק ולא אשכה. פשיטין לה מדרבנן דאמר בודק עד לבתולה, על בודק ואשכה. פשיטין לה לחוקה ר' ורש"ב"ג, ר' אומר הקבר שנמלא הוא הקבר שאבר, רש"ב"ג אומר בודק כל השרה מנה מנה ומנה מוטל דבר רבי, כלומר אדם בא ונטל חצים והניח חצים והנמנה הנמצא מעשר שני חולין, וחכמים אומרים הכל חולין, כלומר אותו המנה של מעשר חולין, כלומר אותם המאיתם של מעשר שני נלקחו וזה המנה אחר הניחו וחולין הן. חולין, כלומר אותם המאיתם של מעשר שני נלקחו וזה המנה אחר הניחו וחולין הן.

מוסף רש"י

במדאורייתא ביבטול בעלמא סגי ליה. דמצי משנינו ולא מצי כעברו והשתא לל היה השתא (ועי' ד' אחד עמא. ש"ס צ"ב קצוות מפיין כל רמו ואין ידוע אחת הטעם אצל קד ממוחצו צבאל מהם (כתובות כ"ו). טהורין. לכל חו' כחו אפי' כדן ממוחצו ליה למימר טהור הן, דהו' ליה ספק טומאה צרשות היצים וספיקו טהור (ש"ס) בבת אחת. צאו לשאל צבת אחת, טמאין. דהרי נמלא לזה טהורים אפי' חד מייירו ודאי נמלא אל (ש"ס) בימות הגשמים. היו ירשות היחיד לטומאה וספיקא עמא, שהרי אין מחלוקת בה ענין אף לקולא חריטה (ש"ס) ההלכה במוקס ההלכה נכנסת בצקעה ור"ש"ב (ש"ס) והכמים ממוקסין דסוף סוף מה י ציה צאת קמא ל' ב' שות, דהא ספיקא הוה שמה חן על הקבר והאהיל, שמה אה"ה הלק וספיקו עמא (ש"ס) ספק ביאה טהור. היא נמסקת ליה אם אש כצוהם שדה, ואם ממלא לומר נכנס ספק אם צה עד מקוס מומה אם אש ומסק ספיקא הוה וטהור, אבל הוה לביטל אלא ספק מנע, דשפיטא ליה דנכנס צצותה שדה אלא ספק לז' אם נגע צקפק אם הקבר שנאצד צביה, אפי' על פי שנגדק כל השדה בטומאתו הוה (בבבבות ע"ב) בודק עד שמוגיע לטלע. דהוא מאמות קל ומנמט לא געש קקעה סקעה הוה (ש"ס) או לקרקע בבחלה. שמה קקעה שדה חולה מנה. ענודה (ש"ס) הניח מנה. מנעות מעשר שני צמיה (בבבבות שני צמיה (בבבבות) חולין ומעורבין הוה בוד. האחר חולין ודאי שכי צדיק ויטל חיפה שוכן ואומר אם זה הוא של מעשר הרי יפה הוא חולין היא טמה צמיה מחוללת עליה (ש"ס). הכל חולין. הוציא אלו האויל אצל מלא טמא כמו שניהם חולין להקל ולומר נטל את הראשון והיה חולין אחר חולין שוב את אלו וצבת. ש"אין אדם מנח מעות חולין ומעות מוסר (ש"ס) ומנה מוטל ונשאר קן מנה ממעשר (ש"ס). הכל חולין. האויל וגם העליו לירושלים לא הפרידן זה מזה ושניהם נטלי והיה מן חולין זה מנה הוה ספק